

Sygn. akt IV U 438/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tadeusz Piesowicz

Protokolant: Daniel Drożdż

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 12 marca 2014 roku znak: (...)

w sprawie W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o emeryturę

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 438/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 lipca 2014 roku

Decyzją z dnia 12 marca 2014 roku, znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. odmówił W. K. przyznania emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS przyjął za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku staż pracy wynoszący łącznie 26 lat, 9 miesięcy, 26 dni. Powołał się organ rentowy na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.) i wskazał, że nie uwzględnił okresu od dnia 10 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Od powyższej decyzji odwołał się K. W. kwestionując stanowisko organu rentowego zarzucając naruszenie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na zakwestionowaniu, iż odwołujący w okresie od dnia 10 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku świadczył pracę w warunkach szczególnych, podczas gdy w powołanym okresie praca wykonywana przez odwołującego warunki te spełniała, jako podlegająca zakwalifikowaniu do poz. 24 działu XIV

Wykazu A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Wskazując na powyższe zarzuty odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji przez orzeczenie o uprawnieniu odwołującego do otrzymania emerytury z FUS od dnia 11 lutego 2014 roku ; ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez ZUS oraz zasądzenie kosztów postępowania w sprawie, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w N. wniósł o oddalenie odwołania. Ustosunkowując się do argumentacji zawartej w odwołaniu wskazał, że decyzja organu rentowego jest zasadna i zgodna z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ odwołujący się nie wykazał wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał okresu pracy zatrudnienia odwołującego od 10 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) B. Sp z o.o. na stanowiskach: kontroler techniczny , specjalista do ds. kontroli technicznej i taboru oraz specjalista ds. BHP. Z zakresu czynności wynika, że wykonywanie pracy na w/w stanowiskach polegało na kontroli jakości usług technicznych, udziale w komisjach kwalifikacyjnych stanu technicznego pojazdów i pojazdu do eliminacji , kontroli tachografów, kontroli czynności i estetyki , ustalanie przyczyn awarii taboru, kontroli prawidłowości kwalifikacji zespołów i podzespołów , części i rozbiórki pojazdów do naprawy lub dalszej eksploatacji , dokonywanie szczegółowej weryfikacji usterek technicznych w pojazdach. Z powyższego, w ocenie organu rentowego wynika, że odwołujący wykonywał nie tylko pracę kontroli taboru, ale w większości prace administracyjno – biurową, wobec czego taka praca nie może być zaliczona do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, że odwołujący się W. K. ur. (...), na dzień 1 styczeń 1999 roku wykazał staż pracy wynoszący łącznie 26 lat, 9 miesięcy, 26 dni (okresów składkowych i nieskładkowych). Odwołujący się nie jest członkiem OFE. Wniosek o emeryturę w warunkach szczególnych W. K. złożył do organu rentowego w dniu 22 stycznia 2014 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący W. K. w okresie od dnia 10 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku zatrudniony był w (...) B. Sp z o.o., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kontroler techniczny oraz specjalista do spraw BHP i BRD i diagnosta.

W dniu 15 listopada 1982 roku W. K. podpisał sporządzony w formie pisemnej zakres obowiązków do których należało: a) kontrola planowana : wykonywanie obsługi technicznych OT 2 i OT 3 oraz obsługi sezonowych pojazdów samochodowych w stacji obsługi, wypadku drogowego na terenie działalności oddziału w przypadku nie obecności pracownika ds. bezp. ruchu drogowego, zużycia przez pojazdy samochodowe paliwa ponad określoną normę, ustalanie stanu technicznego pojazdu samochodowego (okresowo celem rejestracji lub przedłużenia ważności dowodu rejestracyjnego), w przypadku gdy oddział posiada odpowiednie uprawnienie, ustalenie błędów wskazań licznika odległości, eliminacji pojazdów samochodowych i sprzętu przeładunkowego, prowadzenie klasyfikacji części i zespołów z rozbiórki sprzętu przeładunkowego, maszyn i urządzeń warsztatowych, warunków i sposobu eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu przeładunkowego, prawidłowości wykonywania czynności zdawczo odbiorczych z obsługi codziennej przez kierowców i prawidłowości klasyfikowania przez nich robót dla stacji obsługi, b) doraźna kontrola: stanu technicznego i kompletności pojazdów samochodowych przekazywanych do naprawy w obcych zakładach naprawczych , prawidłowości rozkładów jazdy w zakresie szybkości jazdy , zasadności wymiany części zamiennych. Wszystkie te czynności były wykonywane przez odwołującego się , w toku jego codziennej 8- godzinnej pracy. Była to jego stała praca. Ponadto odwołujący wystawiał, podpisywał i pieczętował dokumenty związane z wykonywaniem badań technicznych pojazdów. Odwołujący wykonywał nie tylko pracę kontroli taboru na hali, ale w większości pracę administracyjno – biurową.

W wyżej wymienionym zakładzie pracy kontroler techniczny, który wykonywał tę funkcję jako jedyny na jednej zmianie (ok.30 osób pracowało na jednej zmianie) podlegał kierownikowi kontroli zaś kierownik kontroli dyrektorowi technicznemu.

Odwołujący jako kontroler posiadał swoje miejsce pracy wyposażone w biurko w pomieszczeniach Kierownictwa Zakładu. Na tzw. hali znajdowały się ponadto lakiernia, kanał techniczny (1), naprawczy (2), smarowniczy (1), ogumienia (1) – w sumie sześć kanałów.

Kontrolerzy techniczni nie kontrolowali mechaników, dokonujących naprawy pojazdów i autobusów.

(**dowód** : świadectwo pracy z dnia 2 grudnia 2010 roku k.15 akt organu rentowego, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności k.39 - 41 akt organu rentowego, charakterystyka stanowiska kontroler techniczny , kontroler techniczny BRD, specjalista BRD w dziale kontroli technicznej k. 45- 49, zeznania świadków: Z. H. płyta z nagraniem od 00:10:06 min k.22 akt niniejszej sprawy, S. S. płyta z nagraniem od 00:21:19 min k. 22 akt niniejszej sprawy, zeznania odwołującego płyta z nagraniem od 00:38:01 min k. 22 akt niniejszej sprawy).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania. Sąd oparł również swoje ustalenia na zeznaniach odwołującego się W. K., uznając je za wiarygodne, spójne, logiczne oraz zgodne w zasadniczych kwestiach z pozostałym materiałem zgromadzonym w sprawie w postaci zeznań świadków Z. H. i S. S., którym Sąd w całości dał wiarę. Zeznania odwołującego oraz świadków nie były kwestionowane przez organ rentowy. W zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy były one zbieżne, logiczne i przekonujące. Świadkowie jednoznacznie oraz zgodnie zeznali, że w okresie spornym odwołujący zatrudniony był na stanowisku kontroler techniczny. W wyżej wymienionym zakładzie pracy kontroler techniczny, który wykonywał tę funkcję jako jedyny na jednej zmianie podlegał kierownikowi kontroli zaś kierownik kontroli dyrektorowi technicznemu. Kontrolerzy techniczni nie kontrolowali mechaników wykonujących pracę na hali napraw. Z zeznań świadków i odwołującego wynika, iż W. K. przede wszystkim wykonywał pracę administracyjno – biurową.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przypadek odwołującego się, który urodził się (...) należało odnieść do regulacji art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Według w/w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009, nr153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust 2 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku).

Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy

stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych - art. 32 ust 2 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009, nr153, poz. 1227).

Warunki przejścia na emeryturę przez wymienionych powyżej pracowników określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.83 Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy zatrudnienia stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust.2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy - § 2 ust 1 i 2 cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełni łącznie następujące warunki tj. osiągnięcie wiek emerytalny, wynoszący dla kobiet 55 lat, 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Za wymagany okres zatrudnienia uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3 i 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku). Z reguły wymaganym stażem pracy uprawniającym do niższego wieku emerytalnego jest okres 15 lat - pracy w szczególnych warunkach.

Wyszczególnienie prac uznawanych za wykonywane w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zawierają wykazy A i B stanowiące załącznik do wskazanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do treści tych załączników były dostosowane resortowe wykazy stanowisk, przy czym nazwa stanowiska na jakim był zatrudniony pracownik musi dokładnie odpowiadać nazwie stanowiska wymienionego we właściwym resortowym akcie prawnym. Oznacza to, że nazwa stanowiska nie może być podobna do wymienionych lub niepełna.

Przenosząc te ogólne rozważania na grunt stanu faktycznego niniejszej sprawy zaznaczyć należy, że do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach uprawnieni są wyłącznie pracownicy, którzy legitymują się wymaganym okresem zatrudnienia tj. 25 lat w przypadku mężczyzn, w tym co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach w ramach stosunku pracy.

W przedmiotowej sprawie odwołujący się posiada wymagany okres pracowniczego zatrudnienia na dzień 1 stycznia 1999 roku stosownie do regulacji w/w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku. Wykazał bowiem łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 26 lat, 9 miesięcy, 26 dni.

Odwołujący się nie jest członkiem OFE.

Spór dotyczy natomiast posiadania wymaganego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił odwołującemu się jako pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia odwołującego od 10 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) B. Sp z o.o. na stanowiskach: kontroler techniczny , specjalista do ds. kontroli technicznej i taboru oraz specjalista ds. BHP.

W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego jest zasadne.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 roku, III UK 92/11 praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku

emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84, LEX nr 14625 okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy. Identyczne stanowisko przyjął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 roku, III UZP 48/84 LEX nr 14630 – w świetle § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) zakład pracy wydaje świadectwo pracy w warunkach szczególnych, wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody (tytuł cytowanego rozporządzenia w uchwałach SN został zmieniony przez § 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 21 maja 1996 roku (Dz. U. 1996 r., Nr 63, poz. 292) .

Z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że odwołujący w okresie od dnia 10 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku zatrudniony był w (...) B. Sp z o.o., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kontroler techniczny oraz specjalista do spraw BHP i BRD i diagnosta. Do zakresu obowiązków należało: W. K.: a) kontrola planowana : wykonywanie obsługi technicznych OT 2 i OT 3 oraz obsługi sezonowych pojazdów samochodowych w stacji obsługi, wypadku drogowego na terenie działalności oddziału w przypadku nie obecności pracownika ds. bezp. ruchu drogowego, zużycia przez pojazdy samochodowe paliwa ponad określoną normę, ustalanie stanu technicznego pojazdu samochodowego (okresowo celem rejestracji lub przedłużenia ważności dowodu rejestracyjnego), w przypadku gdy oddział posiada odpowiednie uprawnienie, ustalenie błędów wskazań licznika odległości, eliminacji pojazdów samochodowych i sprzętu przeładunkowego, prowadzenie klasyfikacji części i zespołów z rozbiórki sprzętu przeładunkowego, maszyn i urządzeń warsztatowych, warunków i sposobu eksploatacji pojazdów samochodowych i sprzętu przeładunkowego, prawidłowości wykonywania czynności zdawczo odbiorczych z obsługi codziennej przez kierowców i prawidłowości klasyfikowania przez nich robót dla stacji obsługi, b) doraźna kontrola: stanu technicznego i kompletności pojazdów samochodowych przekazywanych do naprawy w obcych zakładach naprawczych , prawidłowości rozkładów jazdy w zakresie szybkości jazdy , zasadności wymiany części zamiennych. Ponadto odwołujący wystawiał, podpisywał i pieczętował dokumenty związane z wykonywaniem badań technicznych pojazdów. Odwołujący wykonywał nie tylko pracę kontroli taboru, ale w większości pracę administracyjno – biurową.

W przedmiotowej sprawie W. K. nie wykazał, że praca jaką wykonywał na stanowisku kontroler techniczny oraz specjalista do spraw BHP i BRD i diagnosta była pracą w szczególnych warunkach. Wszyscy składający w sprawie zeznania świadkowie potwierdzili w sposób stanowczy, że odwołujący był zatrudniony jako kontroler techniczny. Dysponował swoim biurkiem a jego praca była przede wszystkim pracą administracyjno – biurową. Sam odwołujący zeznał, iż jako kontroler techniczny nie nadzorował mechaników.

Kontrola techniczna, którą wykonywał odwołujący się W. K. w ramach zakresu powierzonych mu obowiązków nie odpowiada pracy określonej w Dziale XIV, poz. 24 , wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Charakter czynności wykonywanych przez odwołującego poza sformułowaniem „kontrola” nie odzwierciedla czynności wskazanych w w/w rozporządzeniu. Wprawdzie zatrudnieni w zakładzie mechanicy dokonywali napraw samochodów i autobusów, jednakże jak wynika z zeznań odwołującego jak i świadków jego praca nie polegała na ich nadzorowaniu, a słowo „kontrola” zostało przypisane do innego rodzaju czynności , które odwołujący wykonywał w ramach swego zakresu obowiązków.

Z uwagi na powyższe w ocenie Sądu czynności wykonywane przez odwołującego nie stanowiły pracy w warunkach szczególnych.

Wobec powyższego w ocenie Sądu odwołujący się nie spełnia wymaganych przesłanek, które dawałyby mu prawo do przyznania emerytury na warunkach preferencyjnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009 , Nr 153, poz. 1227) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze(Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych powyżej przepisów prawa materialnego Sąd oddalił odwołanie.